

Bånd og Brud

Brandes og Bindsbøll, CLAY Keramikmuseum Danmark, 19. maj 2015 til 10. januar 2016

CLAY Keramikmuseum Danmark slår omsider dørene op igen efter to års byggepause. Åbningsudstillingen bliver en dialog mellem den danske kunstnerkeramikks to store 'B'er – Thorvald Bindsbøll (1846-1908) og Peter Brandes (f. 1944). Med 100 års mellemrum optræder de som fyrtårne på den danske kunstscene, men trods forskydningsen i tid og deres individuelle udtryk danner de et tæt, kunstnerisk fællesskab.

Begge har bevæget sig inden for forskellige genrer. Skønt uddannet arkitekt har Bindsbøll især været banebrydende inden for broderi, bogomslag, keramik og sølvtøj. Ifølge Peter Brandes havde han en skjult drøm om at lave et moderne maleri: Han ville gerne 'fri af den suppedas med at lave figurativ kunst.' Men tiden var ikke moden – han turde ikke selv tage springet inden for maleriet, men inden for kunsthåndværket udviklede han sine ornamenter i stadig mere nonfigurativ retning.

I Bindsbølls arbejde med keramikken i 1880'erne lader han i sin ornamentik figurerne fremstå ved at lægge lys og mørk farve mod hinanden. Men o. 1900 bliver disse afgrænsninger en begrænsning for ham, og han begynder at lave sine mono-

Thorvald Bindsbøll: krukke, lertøj, 1892, udført ved G. Eifrig i Valby, højde 29 cm. Ejer: Brandes/Engelhardt Samlingen. Foto: Knud Sejersen

krome vaser, hvor han ridser i den blanke glasur og lader ornamentet stå som i et spejl. Spejlingen bliver snart det vigtigste for ham, og Bindsbøll går over til at arbejde i sølv, spejlingens materiale par excellence.

Også Brandes har spredt sig over flere kunstneriske udtryk. Han er autodidakt maler, men arbejder også i grafik og glas og som billedhugger. Siden 80'erne har

han allerede skabt sig et imponerende, keramisk livsværk. En milepæl var kæmpevasen til verdensudstillingen i Sevilla i 1992. Den har siden 1998 stået ved Grimmerhus, hvor dens imponerende størrelse slår forbigående med ydmyghed og forundring.

Hvad der især tiltaler Peter Brandes ved keramikken, er, at man ikke kan overskue motivet på fx en vase med ét blik. Man er nødt til at bevæge sig rundt om den, og på den måde udvikler værket sig over tid. Når man således bremses af, at motivet ikke er alt for åbenlyst, står flere fortolkningsmuligheder åbne, og kunstoplevelsen bliver maksimal.

I modsætning til Bindsbøll er Brandes' formsprog ikke nonfigurativt, men fortællende – tegnene kan læses. En anden forskel er brugen af farver. Hvor Bindsbøll arbejdede i kontraster, udtrykker Brandes sig i nuancer.

I hele sit kunstneriske virke har Brandes studeret Bindsbøll – 'den store mester'. Gennem årene har han sammen med sin kone, Maja Lise Engelhardt, opbygget en fornem samling af mesterens keramik, som nu for første gang udstilles for of-

Peter Brandes: krukke, lertøj, 2004, udført på Tommerup Keramiske Værksted, højde 92 cm. Ejer: Årstiderne Arkitekter

fentligheden. I sammenstillingen af de to 'B'ers værker skærpes blikket for såvel deres forskelle som ligheder.

Museumsudvidelsen gør det muligt at udstille flere af Brandes' 2m høje vaser.

Vibeke Erbs. Kilde: 'Samtale mellem Peter Brandes og Pia Wirnfeldt', artikel fra udstillingskataloget

Den store dag

Tirsdag den 19. maj indvier Hendes Maje-stæt Dronningen museets tilbygning.

Festlighederne begynder kl. 11 for særligt inviterede, med taler af bestyrelsesformand Søren Illum Jensen, borgmester Steen Dahlstrøm, direktør for A.P. Møller-fonden Henrik Tvarnø, og konstitueret museumsdirektør Pia Wirnfeldt. Derpå vil arkitekt Peter Sand og byggeleder Jan Bjørnskov kort fortælle om byggeriets idé og konstruktion.

Selskabet ser herefter museets udstillinger inden frokosten på Hindsgavl Slot.

Kl. 15.30 er der fernisering på udstillingen Brandes og Bindsbøll, som åbnes af Karsten Ohrt, direktør for Ny Carlsbergfondet. Til ferniseringen udsendes der særskilt invitation til Clays venner og frivillige. Vibeke Erbs

Udflugter 2015

Lørdag den 6. juni: tur til Rødding, Ribe og Almind. Program er udsendt samtidig med dette nr. af Clay Nyt

Lørdag den 5. september: Tur til Aarhus og Djursland. Program udsendes senere

Tillykke, Kirsten

17. april: Kirsten Paaske Slot er nu den, der har været ansat længst – 10 år.

Som sekretær er Kirsten det faste holdepunkt i museets dagligdag, og efter genåbningen er hun desuden ansvarlig for butikken. Clay Venner ønsker tillykke.

Martin Bodilsen
Kaldahl: Krukke
med påsat rør.
2004. Stentøj,
40x40

Gitte Junger-
sen: 3 x Skulp-
turel form,
1997. Stentøj,
43x43x5

Pragtstykker

Museet kan med udvidelsen vise et stort udsnit af sin egen samling af moderne keramik, som via generøse donationer er vokset til at omfatte ca. 3500 værker.

Især to donatorer markerer sig: Erik Veistrup har med støtte fra Bikubenfonden skænket godt 1000 genstande – cremen af det 20. århundredes keramik.

Og Poul Erik Madsens samling på godt 400 genstande fra især skønvirketiden blev overdraget museet takket være Ny Carlsbergfondet og Augustinus Fonden.

Andreas
Schulenburg:
Ugle på isbjørn.
2006. Lertøj,
40x26

Når man fra receptionen er nået ned ad den lange trappe, går man igennem en bred allé med opstilling af samlingens pragtstykker. For enden af alléen drejer man til venstre til det store rum mod Lillebælt, hvor de to 'B'er' vises. Til højre lokker Skatkammerets mørke med Royal Copenhagen samlingen i lysende montréer.

Alt i alt en forunderlig rejse gennem næsten 250 års dansk keramik.

Vibeke Erbs. Fotos Ole Akhøj, fra kataloget Fra Sans til Samling, 2012

Fra Fjernlageret

Farvel, Helle

Registreringen af Royal Copenhagen samlingen fortsætter og er nu nået op på over 30.000 numre (som imidlertid ofte rummer mere end én genstand).

Desværre er fondspengene til projektet nu sluppet op, og kun Allan fortsætter.

30. april var sidste arbejdsdag for Helle Qvist, der troligt har taget sig af at pakke værkerne forsvarligt ned og notere deres opbevaring i databasen – rum, reol, hylde og kasse. Herfra kan de siden hentes frem, når de fx skal udstilles i Skatkammeret. Uden hendes indsats havde det ikke været muligt.

Claus arbejder videre lidt endnu, og registreringen fortsætter, med de frivillige som hoveddrivkraft. Claus F

Clay Nyt

Museet skifter navn til CLAY Keramik-museum Danmark, og venneforeningen til Clay Venner. Dermed hedder månedsbrevet også nu Clay Nyt, og vi vil fremover lægge os op ad den grafik og skrift, som er udviklet til museet.

CLAYNYT

udgives af foreningen Clay Venner
Redaktion: Vibeke Erbs (ansv.) *erbs.middelfart@gmail.com*, Bodil Lütken og Claus Fenger, layout
Maj 2015. Næste nr. af Clay Nyt udkommer primo juni 2015